31999E0877

23.12.1999 URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI L 331/1

SKUPNA STRATEGIJA EVROPSKEGA SVETA
z dne 11. decembra 1999
za Ukrajino

(1999/877/SZVP)

EVROPSKI SVET JE

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 13(2) Pogodbe,

ker je Sporazum o partnerstvu in sodelovanju (SPS) med Evropskimi skupnostmi, njihovimi državami članicami in Ukrajino začel veljati 1. marca 1998,

SPREJEL NASLEDNJO SKUPNO STRATEGIJO:

DEL I

VIZIJA EVROPSKE UNIJE O PARTNERSTVU Z UKRAJINO

1. Strateško partnerstvo med Evropsko unijo (EU) in Ukrajino, ki temelji na skupnih vrednotah in interesih, je odločilni dejavnik za krepitev miru, stabilnosti in blaginje v Evropi. Svoboda, neodvisnost in stabilnost Ukrajine se uvrščajo med največje dosežke nove Evrope, ki se je znebila starih ločnic. Tako geografske značilnosti kot velikost Ukrajine pa tudi zmožnosti njenega prebivalstva ter lega vzdolž osi sever-jug in vzhod-zahod ji dajejo edinstven položaj v Evropi ter vlogo odločilnega igralca v regiji.

2. Ukrajina ima danes odlične odnose z vsemi svojimi sosedi, naredila pa je tudi pomembne korake na področju graditve naroda in v smeri utrditve demokracije. Dejstvo, da je Ukrajina od svoje neodvisnosti dalje, kljub domačim težavam in raznolikostim, vir regionalne stabilnosti, je hvalevreden dosežek. EU pozdravlja tesno vpletenost Ukrajine v stabilizacijo svoje regije in spodbuja krepitev vloge Ukrajine v forumu za regionalno sodelovanje. EU pozdravlja tudi zavezanost Ukrajine k jedrski razorožitvi kot tudi njeno sodelovanje pri vzdrževanju evropskega in mednarodnega miru in varnosti in sicer preko Organizacije za varnost in sodelovanju v Evropi (OVSE) ter Združenih narodov.

3. Strateško partnerstvo med EU in Ukrajino se od njene neodvisnosti neprestano krepi. V tej zvezi je Sporazum o partnerstvu in sodelovanju pomemben dosežek. Ukrajina je bila prva izmed novih neodvisnih držav, ki je podpisala tak sporazum, s čimer je zaznamovala željo EU in Ukrajine po krepitvi sodelovanja. EU z makro-finančno pomočjo, programom Tacis, pa tudi dvostranskimi programi zagotavlja Ukrajini pomembno podporo v tranziciji in procesu reforme.

4. Po zdajšnjem širitvenem procesu bodo nekatere države članice EU delile zunanjo mejo z Ukrajino. Širitev Unije bo še povečala gospodarsko dinamičnost in politično stabilnost v regiji in s tem povečala možnosti za sodelovanje z Ukrajino.

5. Evropska unija ima v zvezi z Ukrajino naslednje strateške cilje:

— prispevati k nastanku trdne, odprte in pluralistične demokracije v Ukrajini, temelječe na načelih pravne države, ki bo podpirala trdno tržno gospodarstvo, kar bo v korist vseh Ukrajincev;

— sodelovati z Ukrajino pri vzdrževanju stabilnosti in varnosti v Evropi in širšem svetu ter pri iskanju učinkovitih odgovorov na skupne izzive, s katerimi se sooča kontinent;

— povečati gospodarsko, politično in kulturno sodelovanje z Ukrajino kot tudi sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev.

6. EU odobrava evropsko usmerjena prizadevanja Ukrajine in pozdravlja njeno proevropsko izbiro. EU ostaja trdno zavezana sodelovanju z Ukrajino na državni, regionalni in lokalni ravni, da bo podpirala uspešno politično in gospodarsko preoblikovanje Ukrajine, kar bo Ukrajini olajšalo približevanje Evropski uniji. EU in njene države članice ponujajo Ukrajini svoje raznovrstne izkušnje na področju izgradnje modernih političnih, gospodarskih, socialnih in upravnih struktur, pri čemer se v celoti zavedajo, da glavno odgovornost za prihodnost Ukrajine nosi Ukrajina sama.

7. Evropski Svet zato sprejema to skupno strategijo, da bi utrdil strateško partnerstvo med EU in Ukrajino. Evropski Svet se zaveda velike želje EU, da je Ukrajina uspešna, trdna in varna. Pravna osnova za odnose med EU in Ukrajino je Sporazum o partnerstvu in sodelovanju (SPS). Izvajanje tega sporazuma v celoti je predpogoj za uspešno vključitev Ukrajine v evropsko gospodarstvo in bo tudi pomagalo Ukrajini braniti evropsko identiteto.

8. EU in njene države članice bodo razvijale koordinacijo, skladnost in komplementarnost vseh vidikov svoje politike do Ukrajine. Unija, Skupnost in njene države članice bodo delovale tudi skupaj z regionalnimi in mednarodnimi organizacijami ter znotraj njih kakor tudi s podobno mislečimi partnerji, da bi dosegle cilje, zastavljene v SPS in v tej Skupni strategiji. Stališča, ki jih bodo Skupnost in njene države članice zavzele v vseh relevantnih forumih, bodo skladna s to Skupno strategijo. Evropski Svet poziva Ukrajino, da na podlagi te Skupne strategije sodeluje z EU v obojestransko korist.

DEL II

GLAVNI CILJI

Evropski Svet je opredelil naslednje glavne cilje:

I. Podpora procesu demokratične in gospodarske tranzicije v Ukrajini

II. Zagotavljanje stabilnosti in varnosti ter reševanje skupnih izzivov na evropskem kontinentu

III. Podpora okrepljenemu sodelovanju med EU in Ukrajino v okviru širitve EU

I. Podpora procesu demokratične in gospodarske tranzicije v Ukrajini

Skupni interes EU in Ukrajine je pospešiti proces demokratične in gospodarske tranzicije v Ukrajini. Uspešno preoblikovanje Ukrajine ne bo prineslo blaginje samo Ukrajini, temveč tudi celotni regiji. Da bi proces prehoda uspel, je potrebno izvesti reforme za utrditev demokracije in pravne države kot tudi gospodarsko in socialno reformo z namenom vzpostavitve delujočega tržnega gospodarstva.

EU predlaga krepitev sodelovanja z Ukrajino na naslednjih prednostnih področjih:

I (i) *Utrditev demokracije, pravne države in javnih ustanov v Ukrajini*

9. EU pozdravlja dosežke Ukrajine pri postavljanju temeljev demokratičnega sistema in sicer pri vzpostavitvi večstrankarskega sistema in sprejetju parlamentarne ureditve. EU priznava dosežke Ukrajine ob ohranjanju njene enotnosti kljub raznoliki sestavi države.

10. EU podpira Ukrajino v vseh njenih prizadevanjih za utrditev demokracije in dobrega upravljanja, človekovih pravic ter pravne države. Unija pojmuje pravno državo kot predpogoj za razvoj delujočega tržnega gospodarstva, ki ponuja priložnosti in koristi vsem državljanom Ukrajine. EU podpira prizadevanja Ukrajine za reformo pravnega sistema v okviru SPS. Pravilno delujoče neodvisno sodstvo, profesionalne policijske sile, razvoj dobro usposobljene javne uprave na državni, regionalni in lokalni ravni, ki temelji na storilnosti, so ključni elementi za učinkovito izvajanje vladnih odločitev. EU spodbuja prizadevanja Ukrajine, da razvije učinkovitost, preglednost in demokratičnost svojih javnih ustanov, vključno z razvojem svobodnih medijev. To so predpogoji za gospodarski in socialni razvoj in prispevajo k izgradnji moderne civilne družbe.

11. EU pripisuje pomen razvoju civilne družbe in konkurenčnemu vlagateljem prijaznemu poslovnemu okolju v Ukrajini ter spodbuja tesnejše povezave med narodi in nevladnimi organizacijami Unije in Ukrajine. EU pozdravlja ukrajinski sprejem Memoranduma o soglasju z OVSE in Ukrajini toplo priporoča, da tesno sodeluje s koordinatorjem projekta OVSE v Ukrajini. EU podpira prizadevanja Ukrajine, ki so usmerjena v varovanje in spodbujanje pravic manjšin, in poziva Ukrajino, da nadaljuje svoje dobro delovanje na tem področju in pri tem sodeluje z Visokim komisarjem za narodne manjšine.

12. EU pripisuje poseben pomen tesnemu sodelovanju z Ukrajino v okviru Sveta Evrope in OVSE. V tej zvezi EU poziva Ukrajino, da izpolni svoje zaveze in prilagodi zakonodajo, tako da bo izpolnjevala predpise in standarde Sveta Evrope, predvsem pa obveznosti, katere je Ukrajina sprejela ob pristopu k Svetu Evrope leta 1995. EU se je seznanila z ugotovitvami misije za spremljanje volitev pri OVSE/Uradu za demokratične ustanove in človekove pravice (ODIHR) o poteku predsedniških volitev v Ukrajini leta 1999, iz katerih izhaja, da te volitve niso izpolnjevale številnih zavez iz OVSE in pozivov Ukrajini, da upošteva priporočila, ki jih je misija OVSE za spremljanje volitev zapisala v poročilo za prihodnje volitve.

I (ii) *Podpora procesu gospodarske tranzicije v Ukrajini*

13. EU se zavezuje, da bo podpirala prizadevanja Ukrajine za vzpostavitev takega okolja, ki bo ugodno za gospodarske dejavnosti, podprla pa jo bo tudi pri gospodarskih in socialnih reformah.

14. EU spodbuja Ukrajino k izdelavi makroekonomskih politik, usmerjenih v stabilnost cen, zdrave javne finance in uravnoteženo plačilno bilanco. Za doseganje večje stabilnosti cen je važno, da se centralni banki omogoči delovanje brez političnega vmešavanja. Poostriti je potrebno obstoječe predpise varnega in skrbnega poslovanja za nadzor finančnega sektorja. Potrebno je izboljšati pobiranje davkov in se izogibati ad hoc davčnim amnestijam in oprostitvam za nekatere gospodarske sektorje.

15. EU močno spodbuja Ukrajino k večjim prizadevanjem za izgradnjo delujočega tržnega gospodarstva prek obsežnejših strukturnih, gospodarskih in upravnih reform v okviru celovitega programa reform, dogovorjenega z Mednarodnim denarnim skladom. Ta bi moral vsebovati vzpostavitev in izvrševanje jasnih lastninskih pravic, nadaljnjo privatizacijo, nadaljnjo sprostitev cen, zvišanje komunalnih tarif za energijo, vodo in najemnine do višine pokritja celotnih stroškov, prestrukturiranje podjetij in spodbujanje rasti malih in srednjih podjetij. Te reforme je potrebno v splošnem pospešiti. Pri sektorskih reformah je potrebno posebno pozornost posvetiti kmetijskemu, energetskemu in transportnemu sektorju.

16. Uvedba zemljiške reforme mora med drugim omogočiti dolgoročni najem zemljišča kot garancijo za posojila, kar bi utrdilo pot večjemu vlaganju v kmetijski sektor.

17. Tudi privabljanje in zaščita domačih in tujih naložb igrata ključno vlogo pri razvoju Ukrajine. V tej zvezi EU ugotavlja, da domneve glede korupcije in slabega upravljanja škodujejo ukrajinskemu gospodarskemu ugledu. Unija bo podpirala Ukrajino pri razvijanju in sprejemanju gospodarskih politik, ki so potrebne za povečanje domačih in tujih naložb in za izpolnjevanje zahtev mednarodnih posojilodajalcev.

18. Glede na velike obveznosti Ukrajine pri vračanju dolgov bo za ozdravitev Ukrajinskega gospodarstva potrebno stalno vključevanje zasebnih kreditodajalcev. Potrebno je najti načine sodelovanja za rešitev težav, ki jih ima Ukrajina z odplačevanjem dolgov.

19. EU se v celoti zaveda, da je potrebno ukrajinske gospodarske reforme včasih izvajati v težkih okoliščinah. Makro-finančna pomoč EU se bo izvajala na primeren način, v skladu z uveljavljenimi merili in postopki, in bo namenjena podpiranju makroekonomske stabilizacije in celovite strukturne reforme, skladno s programi Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke. V takih okoliščinah bo EU vedno pripravljena podpreti gospodarske reforme v Ukrajini. Makro-finančna pomoč EU pomaga Ukrajini odpreti svoje gospodarstvo, izboljšati gospodarsko prilagajanje, povečati konkurenčnost in močneje vključiti svoje gospodarstvo v evropsko in globalno gospodarstvo.

20. EU bo podprla Ukrajino s pospeševanjem postopnega približevanja njene zakonodaje zakonodaji EU predvsem na področjih, kot so politika konkurence, standardi in izdajanje potrdil, pravice intelektualne lastnine, varstvo podatkov, carinski postopki in okolje.

21. Pri izvajanju programa, ki vzpostavlja delujoče tržno gospodarstvo, je potrebno ustvariti tako naravnan sistem socialne varnosti, da upošteva socialne vidike prehoda na tržno gospodarstvo.

II. **Zagotavljanje stabilnosti in varnosti ter reševanje skupnih izzivov na evropskem kontinentu**

EU in Ukrajina obe želita ohraniti stabilnost in varnost v svobodni in demokratični Evropi. Geopolitični položaj Ukrajine, ki leži vzdolž osi sever-jug in vzhod-zahod ji daje edinstven položaj v Evropi. EU se zaveda regionalnega pomena Ukrajine. V tej zvezi EU predlaga okrepitev sodelovanja z Ukrajino s posebnim poudarkom na jedrski varnosti in na krepitvi političnega dialoga, kot je predvideno v okviru SPS, da postane bolj usklajen in učinkovit.

EU želi poglobiti sodelovanje z Ukrajino, da bi našla učinkovite odgovore na skupne izzive, s katerimi se kontinent sooča na naslednjih področjih:

II (i) *Sodelovanje za okrepitev stabilnosti in varnosti v Evropi*

22. EU podpira prizadevanja Ukrajine za pospeševanje sodelovanja in stabilnost v regiji, tudi v okviru Črnomorske organizacije za gospodarsko sodelovanje ter Sveta držav Baltskega morja in Gruzije, Ukrajine, Uzbekistana, Azerbajdžana in Moldavije. EU pozdravlja pozitivni razvoj odnosov Ukrajine z vsemi sosedami in je prepričana, da želi, da ti odnosi ostanejo močni in stabilni. EU se zaveda tudi prispevka, ki ga daje Ukrajina k evropski stabilnosti s svojo vlogo opazovalca v Paktu stabilnosti za Jugovzhodno Evropo.

23. EU in Ukrajina obe želita ohraniti stabilnost in varnost v svobodni in demokratični Evropi. Za skupen in učinkovit odgovor na evropske izzive na področju globalne varnosti so potrebni močnejši mehanizmi za posvetovanja med EU in Ukrajino v okviru SPS, Sveta Evrope in Združenih narodov, in močno sodelovanje med OVSE in Ukrajino.

24. EU čestita Ukrajini za izvolitev v Varnostni svet Združenih narodov (2000-2002). To pomeni še večjo potrebo po nadaljnji poglobitvi in širitvi političnega dialoga EU z Ukrajino na uradniški in ministrski ravni, dvostransko in s pomočjo mehanizmov EU. Sprejetje Listine o evropski varnosti bo izboljšalo sodelovanje med državami članicami in OVSE.

25. EU pospešuje in podpira dialog o splošnih in posebnih vprašanjih v zvezi z obvladovanjem kriz in graditvijo varnosti, ki se je razvil v zadnjih letih med Zahodnoevropsko unijo in Ukrajino, kakor tudi krepitev praktičnega sodelovanja na tem področju, zlasti z izvajanjem akcijskega načrta, ki sta ga nedavno pripravila Zahodnoevropska unija in Ukrajina.

26. EU želi tudi okrepiti sodelovanje z Ukrajino na področju nadzora izvoza in neširjenja orožja za množično uničevanje ter dostavnih vozil zanj in Ukrajino spodbuja, da izpolni svoje obveznosti iz Konvencije o kemičnem orožju.

27. Poleg tega EU spodbuja Ukrajino, da doseže cilje Konvencije o prepovedi uporabe, kopičenja zalog, proizvodnje in prenosa protipehotnih min in o njihovem uničenju. EU tudi spodbuja Ukrajino, da razvije strategijo za boj proti destabilizacijskemu kopičenju in širjenju orožja malega kalibra in lahkega orožja.

II(ii) *Sodelovanje na področju okolja, energije in jedrske varnosti*

28. EU bo skušala izboljšati evropsko stabilnost in sodelovati z Ukrajino na področju energije in jedrske varnosti s podpiranjem celovite reforme energetskega sektorja, med drugim z neprekinjenim sodelovanjem z Ukrajino pri izvajanju finančnega sanacijskega načrta za energetski sektor, ki vključuje sprostitev cen, izboljšanje izterjave in privatizacijo distribucijskih podjetij. V tej zvezi bo EU pospeševala učinkovito in do okolja odgovorno rabo energije v Ukrajini ter krepitev novih energetskih ustanov in organov ter njihovo oblikovanje politik.

29. Jedrska varnost in razgradnja černobilske jedrske elektrarne sta prednostni nalogi v odnosih EU-Ukrajina. EU spodbuja razvoj neodvisnega jedrskega regulativnega organa v Ukrajini in poziva Ukrajino da spoštuje svojo zavezo o izvajanju Memoranduma o soglasju G7/Ukrajina iz leta 1995 o zaprtju Černobila. V zameno bo EU podprla Ukrajino pri financiranju nadomestnih zmogljivosti za proizvodnjo energije v Ukrajini.

30. EU želi izboljšati sodelovanje z Ukrajino na področjih, kot so zaščita pred sevanjem, ravnanje z odpadki, dekontaminacija in odstranjevanje jedrskih objektov in naprav ter študije na področju tehnologije jedrskega zlitja. Sporazum o sodelovanju na področju jedrske varnosti in termonuklearne fuzije, ki sta ga pred kratkim podpisala Euratom in Ukrajina, bo olajšal to sodelovanje.

31. Poleg tega EU spodbuja Ukrajino, da sprejme odločne ukrepe na področju varstva okolja. Varovanje zdravja ljudi pred onesnaženostjo pitne vode, zraka in prsti ter trajnostna in odgovorna raba naravnih virov kakor tudi omejitev čezmejnega onesnaževanja zraka in vode so prednostne naloge tega območja.

III. **Podpora okrepljenemu sodelovanju med EU in Ukrajino v okviru širitve EU**

Po zdajšnjem širitvenem procesu bodo nekatere države članice EU delile zunanjo mejo z Ukrajino. EU želi prispevati za obojestransko korist Unije in Ukrajine v tem procesu. S tem v zvezi EU predlaga okrepljeno sodelovanje z Ukrajino, pri čemer posebno pozornost posveča sodelovanju na področju pravosodja in notranjih zadev. EU spodbuja tudi sodelovanje Ukrajine v regionalnih, evropskih in svetovnih strukturah.

EU bi lahko okrepila sodelovanje z Ukrajino na naslednjih področjih:

III (i) *Podpora vključevanju Ukrajine v evropsko in svetovno gospodarstvo*

32. Unija podpira Ukrajino in jo poziva, da podvoji svoja prizadevanja za izpolnitev zahtev članstva v Svetovni trgovinski organizaciji. Unija spodbuja Ukrajino, da v celoti izkoristi možnosti, ki jih ponuja SPS, da olajša dvosmerno trgovino in naložbe. Unija bo tudi preučila okoliščine, ki lahko poleg pristopa k Svetovni trgovinski organizaciji (STO) v prihodnosti omogočijo ustanovitev območja proste trgovine EU-Ukrajina.

33. Za lažji nastanek ugodnejšega naložbenega ozračja v Ukrajini EU spodbuja Ukrajino, da se z državami članicami EU pogaja o nadaljnjih dvostranskih sporazumih za zaščito naložb, da bi pospešila neposredne tuje naložbe. EU spodbuja tudi lokalne, regionalne in nacionalne ukrajinske organe, da izkoristijo priložnosti novega zakona o javnih koncesijah za privabljanje naložb v javno infrastrukturo in storitve.

III (ii) *Sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev*

34. Skupna želja EU in Ukrajine je razvoj sodelovanja v boju proti nezakonitemu priseljevanju in trgovanju z ljudmi. Skupna želja EU in Ukrajine je tudi razvoj sodelovanja na področju obmejne varnosti in boja proti skupni nadlogi v obliki organiziranega kriminala, vključno s pranjem denarja in nezakonitim trgovanjem z orožjem in mamili.

35. Z ozirom na zdajšnji širitveni proces bo EU skušala okrepiti dialog z Ukrajino o prilagoditvi ukrajinske vizumske politike politiki EU z uvedbo takih zahtev za vizume, ki so v skladu z določbami EU, in o uvedbi potnih listin, ki so dovolj zaščitene proti ponarejanju.

III (iii) *Regionalno in čezmejno sodelovanje s sosednjimi državami*

36. EU spodbuja razvoj in krepitev pobud za regionalno in čezmejno sodelovanje, ki zajemajo Ukrajino in njene sosednje države. V zvezi s tem bo EU dala večji poudarek vprašanjem varovanja meja.

37. EU pri razvoju infrastrukturnih omrežij, predvsem na področju prevozov, telekomunikacij, električne energije in energetskih vodov, preko Tacisa posveča posebno pozornost regionalnim pobudam, kot sta Inogate (Interstate Oil and Gas Transport to Europe) in Traceca (Transport Corridor Europe Caucasus Central Asia), z namenom izboljšati gospodarsko sodelovanje v regiji. EU bo raziskala možnosti za povezavo ukrajinskih prevoznih sistemov (cesta in železnica) s čezevropskimi sistemi in skušala najti take odgovore na prevozna vprašanja, ki bodo v obojestransko zadovoljstvo. Pri tem bo posebno skrb posvetila okrepitvi sodelovanja z drugimi donatorji in mednarodnimi finančnimi ustanovami, spodbujala pa bo tudi vključevanje zasebnega sektorja, ki bo ključnega pomena za uspeh teh prizadevanj.

INSTRUMENTI IN SREDSTVA

Splošne določbe

38. Ta Skupna strategija se izvaja v skladu z veljavnimi postopki iz Pogodb. Svet in Komisija v skladu s členoma 3 in 13 Pogodbe o Evropski uniji zagotavljata enotno, dosledno in učinkovito delovanje Unije pri izvajanju te Skupne strategije.

39. EU bo prispevala k naštetim ciljem te Skupne strategije z ustrezno uporabo vseh instrumentov in sredstev, ki jih imajo na razpolago Unija, Skupnost in države članice.

40. V skladu s členoma 18 in 26 Pogodbe o Evropski uniji generalni sekretar Sveta, visoki predstavnik za Skupno zunanjo in varnostno politiko (SZVP), v okviru obveznosti iz Pogodbe pomaga Svetu in predsedstvu pri izvajanju Skupne strategije, ki se nanaša na cilje in pobude, ki spadajo v SZVP. Komisija je v skladu s členoma 18 in 27 Pogodbe o Evropski uniji popolnoma vključena.

Svet, Komisija in države članice

41. Svet, Komisija in države članice:

— v skladu s svojimi pristojnostmi in funkcijami revidirajo obstoječe ukrepe, programe, instrumente in politike, da na osnovi glavnih ciljev iz dela II in ob upoštevanju posebnih pobud iz dela III zagotovijo skladnost s to Skupno strategijo;

— v celoti in na ustrezen način uporabljajo obstoječe instrumente in sredstva, zlasti SPS, ter ustrezne programe EU in njenih držav članic in v ta namen pripravijo in vodijo okvirni popis virov Unije, Skupnosti in držav članic, preko katerih bo potekalo izvajanje te Skupne strategije.

Usklajevanje

42. Države članice si dodatno prizadevajo za uskladitev svojih ukrepov, namenjenih Ukrajini, vključno v regionalnih in mednarodnih organizacijah kot so Svet Evrope, OZN, OVSE, OECD in mednarodne finančne institucije (MFI), ter za uskladitev s Skupnostjo na področjih, ki so v njeni pristojnosti.

43. Potrebno je utrditi tudi koordinacijo med državami članicami in Komisijo in to tudi z rednimi posvetovanji predstavnikov obeh strani v Ukrajini.

44. Svet, Komisija in države članice delajo v smeri učinkovitejšega sodelovanja z regionalnimi in mednarodnimi organizacijami in cilje te Strategije skušajo doseči v sodelovanju z drugimi podobno mislečimi državami.

45. Evropska unija bo povabila države kandidatke iz pristopnega procesa, ki ga je začel Evropski svet v Luksemburgu decembra 1997, da se pridružijo pobudam iz te Skupne strategije.

Izvajanje in preverjanje

46. Svet:

— zagotovi, da vsako prihodnje predsedstvo v okviru svojega splošnega programa Svetu predstavi delovni načrt izvajanja te Skupne strategije, ki temelji na glavnih ciljih iz dela II in ustrezno upošteva posebne pobude iz Dela III,

— vsaj enkrat na leto pregleda in oceni ukrepe EU v skladu s to Strategijo in Evropskemu svetu poroča o napredku pri doseganju ciljev,

— preveri položaj v Ukrajini in njeno sodelovanje pri izvajanju te Strategije, tudi preko rednih poročil vodij misije, in v svojem poročilu Evropskemu svetu pripravi oceno.

— po potrebi Evropskemu svetu predloži priporočila za spremembo delov II in III te Strategije.

47. Komisija k zgoraj navedenemu prispeva v okviru svojih pristojnosti.

Sodelovanje z Ukrajino

48. EU in njene države članice bodo tesno sodelovale z Ukrajino pri izvajanju te Skupne strategije, zlasti v okviru SPS in njegovih institucij.

Posebne pobude

49. EU izvaja posebne pobude, navedene v delu III te Skupne strategije, ki temeljijo na glavnih ciljih, opredeljenih v delu II. Te pobude se po potrebi lahko prilagodijo in ne ovirajo nastanka morebitnih novih pobud v času trajanja Skupne strategije. Svet, Komisija in države članice v skladu s svojimi pristojnostmi in funkcijami podpirajo posebne pobude in si prizadevajo za njihovo uresničitev.

DEL III

POSEBNE POBUDE

Nadaljuje se izvajanje naslednjih posebnih pobud brez izključevanja morebitnih novih pobud:

Utrditev demokracije, vladavine prava in javnih ustanov v Ukrajini

50. EU si bo v Ukrajini prizadevala spodbujati demokracijo, dobro upravljanje, človekove pravice in pravno državo, tako da bo:

— podpirala prizadevanja Ukrajine za izpolnjevanje obveznosti glede mednarodnih demokratičnih in človekovih pravic v skladu z dublinskimi sklepi, zlasti glede ukinitve smrtne kazni, spodbujanja dobrega upravljanja in učinkovitega ter preglednega pravnega sistema, kakor tudi demokratične lokalne samouprave, med drugim tudi v sodelovanju s Svetom Evrope in OVSE,

— vzpostavila reden dialog med ustanovami za varstvo človekovih pravic v državah članicah in v Ukrajini z namenom krepitve vloge teh ustanov v Ukrajini,

— spodbujala Ukrajino k podpisu, ratifikaciji in izvajanju pomembnih mednarodnih dokumentov na področju človekovih pravic, posebno drugega Izbirnega protokola h Konvenciji Združenih narodov o državljanskih in političnih pravicah, šestega Protokola k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot tudi Konvencije Združenih narodov o statusu beguncev,

— povečevala sodelovanje med novinarji in ustreznimi organi in s tem prispevala k razvoju svobodnih medijev. Komisija bo v sodelovanju z državami članicami preučila možnost pomoči pri prenašanju programa kot je Euronews na ukrajinski televiziji. Dela se bodo začela do junija 2000.

Podpora procesu gospodarske tranzicije v Ukrajini

51. EU bo Ukrajini pomagala nadaljevati postopek gospodarske reforme s povečanjem vpliva svetovanja na področju ekonomske politike v okviru SPS, vključno z ustreznim dialogom na visoki ravni, da bi pospešila razvoj modernega, svobodnega tržnega gospodarstva.

52. EU je pripravljena zagotoviti tehnično pomoč in podporo ukrajinskemu procesu gospodarske in socialne reforme, pod pogojem, da Ukrajina naredi potrebne korake za vzpostavitev pogojev za uresničitev reforme. EU bo preučila možnost zagotavljanja tehnične pomoči Ukrajini z namenom:

— podpiranja razvoja preglednega in stabilnega pravnega, zakonodajnega in institucionalnega okvira v Ukrajini, katerega namen je pospeševati širšo gospodarsko dejavnost ter domače in tuje naložbe. Komisija bo do decembra 2000 v sodelovanju z državami članicami in drugimi pristojnimi organi pripravila poročilo o tej pobudi,

— pospeševanja postopnega približevanja ukrajinske zakonodaje zakonodaji EU in njenega izvajanja, zlasti na področju politike konkurence, finančnih storitev, standardov in izdajanja potrdil, davčne politike, pa tudi zaposlovanja in pravic intelektualne lastnine. Komisija naj do junija 2000 v zvezi s tem pripravi ustrezne predloge,

— podpiranja razvoja zdravstvenega sistema, zlasti na področju zdravstvenega ozaveščanja in informiranja ljudi za omejevanje širjenja nalezljivih bolezni. Komisija bo do junija 2001 v sodelovanju z državami članicami in drugimi pristojnimi telesi pripravila poročilo o tej pobudi.

53. Države članice bodo preučile sredstva za pomoč Ukrajini pri:

— podpiranju razvoja ustrezno naravnanega sistema socialne varnosti, zlasti socialne pomoči in sistema pokojnin,

— podpiranju socialnega dialoga in upoštevanju in izvajanju delovnih standardov Mednarodne organizacije dela, zlasti sedem glavnih delovnih standardov. Kar zadeva ratifikacijo in izvajanje zakonodaje na področju zaposlovanja bo posebna pozornost posvečena enakosti spolov.

Sodelovanje za krepitev stabilnosti in varnosti v Evropi

54. EU bo preučila načine, da sodelovanje z Ukrajino doseže večjo kontinuiteto, fleksibilnost in vsebine na področju stabilnosti in varnosti v Evropi in da v okviru obstoječega političnega dialoga, ki ga je vzpostavil SPS, postane bolj dejavno in učinkovito, in sicer bo:

— raziskala možnosti vzpostavitve rednih strokovnih srečanj Trojke z Ukrajino ob robu delovnih skupin SZVP o razorožitvi, neširjenju in izvozu konvencionalnega orožja z namenom organiziranja prvih srečanj v letu 2000/prvi polovici 2000. Namen dialoga v teh skupinah bo vzpostavitev sodelovanja med EU in Ukrajino na naslednjih področjih: neširjenje orožja za množično uničenje, vključno s kemičnim orožjem, orožjem malega kalibra in lahkim orožjem, na podlagi Skupnih ukrepov o orožju malega kalibra (1999/34/SZVP),

— preučila možnost okrepitve dialoga med EU in Ukrajino za povečanje odgovornosti in preglednosti pri prenosu konvencionalnega orožja, pri čemer bo v celoti uporabljala Kodeks ravnanja EU, kjer bo to potrebno,

— preučila možnosti za tesnejše sodelovanje pri preprečevanju konfliktov in obvladovanju kriz, med drugim tudi v okviru relevantnih mednarodnih organizacij, kot sta Združeni narodi in OVSE, in pri iskanju političnih rešitev konfliktov v regiji. To bi pomagala doseči redna srečanja med Ukrajino in Trojko delovne skupine OVSE. Eden od ciljev bi bil sodelovati z Ukrajino pri razvoju skupnih zunanjepolitičnih pobud na področju preprečevanja spopadov in obvladovanja kriz v zvezi z nekaterimi tretjimi državami in regijami, zlasti na območjih, ki mejijo na Ukrajino.

55. EU bo že v letu 2000 začela izvajati naslednje posebne pobude za krepitev varnosti in stabilnosti v Evropi:

— preučila bo možnosti olajšanja sodelovanja Ukrajine, ko bo EU uporabila Zahodnoevropsko unijo za misije iz sklopa Petersberških nalog,

— preučila bo načine, da pomaga Ukrajini izpolniti obveznosti iz Konvencije o prepovedi uporabe, kopičenja zalog, proizvodnje in prenosa protipehotnih min in o njihovem uničenju,

— preučila bo načine za začetek sodelovanja med EU in Ukrajino pri preprečevanju trgovanja z orožjem malega kalibra, ki je vir nestabilnosti za Ukrajino in druge države v regiji. EU bi po ugotovitvi stanja in analizi položaja in potreb v regiji lahko pripravila skupne ukrepe v zvezi s tem vprašanjem, da bi:

1. okrepila nadzorstvene zmogljivosti policije in/ali lokalnih carinskih služb;

2. obravnavala to posebno vrsto kriminala na tečajih za usposabljanje;

3. razvila izmenjavo informacij med EU in državami članicami Europola za boljšo analizo kaznivih dejanj v zvezi z orožjem malega kalibra.

Sodelovanje na področju okolja, energije in jedrske varnosti

56. Skupnost je pripravljena podpreti prizadevanja posebne projektne skupine, ustanovljene za podporo ukrajinskim oblastem pri njihovem prizadevanju za reformo energetskega sektorja.

57. Podpora, ki jo daje Skupnost Akcijskemu načrtu G7 vključuje finančni prispevek za kratkoročne varnostne izboljšave pred zaprtjem Černobila preko računa za jedrsko varnost, ki ga upravlja Evropska banka za obnovo in razvoj, za razgradnjo, za reševanje socialnih posledic zaprtja, za podporo Izvedbenega načrta za zaklonišče („Shelter Implementation Plan“) in za sodelovanje pri financiranju nadomestnih naprav v skladu s predhodnimi zavezami za nadomestitev izgubljenih energetskih zmogljivosti Ukrajine, pod pogojem, da se vsi potrebni previdnostni ukrepi lahko zadovoljivo izvedejo, vključno s sklenitvijo dogovora o skupnem stališču glede posojilnih pogojev in glede besedila sporazuma o posojilu in garanciji, in pod pogojem, da Ukrajina spoštuje svojo zavezo za izvedbo Memoranduma o soglasju iz leta 1995.

58. EU bo skušala podpreti Ukrajino v prizadevanjih za zmanjšanje negativnega vpliva, ki ga ima okolje v Ukrajini na zdravje ljudi - zlasti glede kakovosti pitne vode, čiščenja odpadnih voda, zbiranja in odlaganja odpadkov ter onesnaženjem zraka. EU bo podprla institucionalno reformo v javnih službah, ki so odgovorne za okoljske storitve, druge projekte za tehnično pomoč in okoljske naložbe.

59. Naslednja konferenca „Okolje za Evropo“, ki bo septembra 2002 v Kijevu, bo ponudila priložnost za povečanje osveščenosti glede okoljskih vprašanj v Ukrajini. Države članice in Komisija bodo preučile možnost, da ponudijo tehnično pomoč/podporo Ministrstvu za varstvo okolja in jedrsko varnost pri pripravi in načrtovanju konference.

Podpora vključevanju Ukrajine v evropsko in svetovno gospodarstvo

60. EU ostaja pripravljena vzdrževati in po potrebi izboljšati podporo ukrajinskim prizadevanjem za izpolnitev pogojev za pristop k STO. Posebna pozornost bo posvečena odstranjevanju trgovinskih in naložbenih ovir v Ukrajini, in sicer za začetek z ukinitvijo trgovinskih ukrepov, ki niso skladni s SPS in STO.

61. EU bo preučila okoliščine, ki poleg pristopa k STO v prihodnosti lahko omogočijo ustanovitev območja proste trgovine EU-Ukrajina, kot predvideva člen 4 SPS. Tekoča skupna študija o ekonomski izvedljivosti območja proste trgovine bo prinesla važne podatke za oceno položaja.

62. Komisija bo preučila načine, kako z Ukrajino v okviru pododbora SPS za trgovino in naložbe poglobiti dialog o naložbah, o čemer bo poročala Svetu do junija 2000.

Sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev

63. Z ozirom na zdajšnji širitveni proces EU in ob upoštevanju položaja Ukrajine kot pomembne tranzitne države preko katere teče pot za široko spekter čezmejnih nelegalnih dejavnosti, si EU in Ukrajina še posebej želita okrepiti sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev. EU predlaga, da se prizadevanja osredotočijo na:

— oceno obsega nezakonitega priseljevanja preko Ukrajine. Države članice bodo z namenom premagati težave do konca 2002 skupaj s Komisijo izdelale analizo prednosti in pomanjkljivosti ter priložnosti in nevarnosti („SWOT“) obstoječih mehanizmov; kjer bodo ugotovili pomanjkljivosti, bo EU preučila ukrepe za izboljšanje,

— izboljšanje sodelovanja pri ponovnem sprejemu lastnih državljanov, ljudi brez državljanstva in državljanov tretjih držav, vključno s sklenitvijo sporazuma o ponovnem sprejemu,

— podpiranje uporabe Ženevske konvencije v celoti, vključno s pravico za iskanje azila in spoštovanjem načel nevračanja,

— vzpostavitev rednega dialoga med pravosodnimi organi držav članic in Ukrajine v civilnih in kazenskih zadevah, pa tudi spodbujanje Ukrajine k podpisu, ratifikaciji in izvajanju ključnih konvencij, kot je Konvencija Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu,

— nudenje praktične pomoči Ukrajini pri izvajanju zakonodaje o pranju denarja, takoj ko bo ta sprejeta,

— vzpostavitev sodelovanja med organi pregona držav članic EU, Europolom in ukrajinskimi organi pregona.

64. V Kijevu bo za boljšo izmenjavo in analizo informacij na področju pravosodja in notranjih zadev vzpostavljena neuradna mreža veleposlaništev držav članic EU, Komisije in predstavnikov pomembnih mednarodnih organizacij. V okviru SPS bo vzpostavljen dialog med državami članicami, Komisijo, vključno z uradniki za zvezo v Kijevu, in pristojnimi ukrajinskimi organi, ki bo omogočil natančneje analizirati ukrajinske zahteve na tem področju. Poročilo bo predloženo svetu do konca 2000.

Regionalno in čezmejno sodelovanje s sosednjimi državami

65. EU bo skušala spodbujati razvoj in krepitev pobud za regionalno in čezmejno sodelovanje, ki bi zajemale Ukrajino in njene sosednje države, tako da bo:

— ciljno usmerjala obstoječe čezmejno sodelovanje ter regionalne in meddržavne programe. Posebna pozornost bo v tej zvezi posvečena vprašanjem varovanja meja, vključno s tehnično posodobitvijo mejnih prehodov na meji med Ukrajino in Madžarsko, Poljsko, Romunijo in Slovaško,

— nadaljevala z razvojem programov Tacis, usmerjenih v izboljšanje razvoja infrastrukturnih omrežij, kot sta Inogate in Traceca, da se izboljša gospodarsko sodelovanje v regiji.

Sodelovanje na področju kulture in programov tesnega medinstitucionalnega sodelovanja ter izmenjave

66. EU bo podpirala krepitev tesnejših povezav med javnimi ustanovami, civilno družbo in nevladnimi organizacijami Unije in Ukrajine, tako da bo:

— na področju izobraževanja in znanosti pospeševala programe izmenjave med šolami, univerzami in raziskovalnimi inštituti, potrebno pozornost pa bo posvečala tudi Centru za znanost in tehnologijo v Ukrajini,

— pospeševala programe tesnega medinstitucionalnega sodelovanja med upravami na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, pa tudi med strokovnimi združenji, sindikati, nevladnimi organizacijami in mediji.

Komisija in države članice bodo usklajevale svoje programe. Komisija bo preučila možnost, da se v ta namen uporabijo programi Skupnosti (Tacis, Tempus in Democracy). Uporabili se bodo tudi dvostranski dokumenti držav članic.

Na osnovi popisa obstoječih instrumentov (ki ga mora pripraviti Komisija v sodelovanju z Generalnim sekretariatom Sveta) in misije za ugotovitev potreb v Ukrajini bo Komisija poročala Svetu do junija 2000, nato pa bo predložila predloge ustreznih ukrepov.

DEL IV

Veljavnost

67. Ta Skupna strategija se uporablja od datuma objave za začetno obdobje štirih let. Na priporočilo Sveta jo Evropski svet lahko podaljša, revidira in, če je potrebno, prilagodi.

Objava

68. Ta Skupna strategija se objavi v *Uradnem listu*.

V Helsinkih, 11. decembra 1999

Za Evropski svet

Predsednik

P. LIPPONEN